

[Duborg.]

dette Forhold, man maa konsekvent erkende, at en moderne Skattereform maa gaa over til Kvotitetssystemet, saaledes at Skatten af Jord bliver en Afgift af en vis Procent, der stiger eller falder med Jordværdien, men for øvrigt er Ligningen i i Kommune og Amt og Stat uvedkommende. Vi har godkendt dette System ved Statskatten, og Venstres Forslag i Fjor om Amtsbeskatningen hvilede paa samme System.

Tilbage er Kommunerne, og enten man i Dag vil have dette System eller ej, saa er det en given Ting, at vi faar det; selv om Socialdemokratiet fik Regeringsmagten for al Fremtid, saa vilde ogsaa Socialdemokratiet indføre det, for det nuværende System har udlevet sig selv og kan ikke fortsætte. Jeg kan i saa Henseende anføre, hvad jeg i øvrigt allerede har gjort, at i Preussen erkender man fuldt ud dette nye System. Endvidere kan jeg — hvad der maaske gør større Indtryk paa den højtærede Minister — for dette anføre en saa fremragende Nationaløkonom som Professor Carl Brauer, der i sidste Udgave af „Handbuch der Staatswissenschaften“, efter med Tyskernes sædvanlige Grundighed og Indsigt at have redegjort for Skatteændringerne i mange Lande, i alle Lande, skriver omtrent ordret saaledes: Bevægelsen i alle Lande gaar i Retning af at gøre Grundskatterne fra en Reparitions-skat til en Kvotitetsskat. Dette, skriver denne Autoritet, er Bevægelsen i alle Lande; han har altsaa ikke ment det nødvendigt at tage Danmark med, idet vi jo gaar den modsatte Vej.

Naar jeg har ønsket saa indgaaende at pege paa dette Forhold, er det, fordi jeg mener, vi nødvendigvis maa erkende, at det System, vi har arbejdet under nu i Aarhundreder, har udlevet sig selv, vi maa over til et nyt System, der passer til vore Dage. Saa kan vi strides om, hvor stor Skat vi skal betale, men jeg mener, vi maa kunne blive enige om, at vi skal bort fra Ligningssystemet. Hvorledes kan der være nogen forstandig Mening i — ganske bortset fra politiske Standpunkter —, at Skattebeløbet pr. 1000 Kr.s Grundskyld skal være afhængigt af, hvor meget en Kommune vil bevilge? Hvad har de to Ting med hinanden at gøre udover dette, at det er en gammel Tradition? Ethvert moderne Skatteprincip maa bygge paa det Grundlag, at Grunden betaler den Skat, der kan siges at være hævdunden paa den, og hvad der behøves derudover, paa i et demokratisk

Land lignes paa den virkelige Skatteevne, altsaa paa Indkomst og Formue. En Grundskat som Ligningsskat er jo ogsaa besynderlig udemokratisk derigennem, at enhver Stigning — og de har jo været hyppige —, kort sagt enhver Ændring virker med lige stor Styrke eller med lige store Beløb paa fattig og paa rig; der tages den samme Skat af den Grundejer, der ejer sin Grund kvit og frit, som af den Grundejer, der ikke ejer en Øre af Grunden; det kan jo ikke forsvares. Naar man kommer ud over det Beløb, som man kan sige, at Grundejeren ved Overtagelsen har overtaget, altsaa det hævdundne Beløb, da er det ikke en Grundskat; jeg vil sige, det er Væreforfalskning at kalde det Grundskat, for Grundejeren er skattefri ved disse Stigninger. Stigningen er blot en Skat, som kaldes Grundskat, men den betales af Brugerens Arbejdsfortjeneste; det er den normale Virkning af Ændringer ved Grundskatterne, saa længe vi bevarer Ligningssystemet. Naar vi kommer over til et moderne, rationelt System, hvorefter alle ved — fordi det er fastsat ved Lovgivningen —, at Skattepromillen er saa og saa stor, saa ved alle ogsaa, at det gaar ind i Købesummen, det gør hverken den paagældende fattig eller rig ved Overtagelsen af en saadan Ejendom. Men det nuværende System kan aldrig blive anderledes, end at det vil virke som en Tilfældighed, som en Vilkaarlighed og som en Uretfærdighed.

Jeg erkender, at det er forbundet med store Vanskeligheder at gaa bort fra et System, som Landet har levet under i et Tusind Aar snart, men der er jo saa mange socialøkonomiske Forhold, der er gamle, og som det er svært at bryde, men som alligevel en Gang maa brydes. Det maa Ligningssystemet, og det er paa Tide, at det brydes, thi for hvert Aar, der gaar, udvikler de økonomiske Forhold sig saaledes, at Systemet bliver mere og mere urimeligt. Den største Vanskelighed ved en moderne Reform af vor Skattelovgivning ligger afgjort deri, at Kommunerne har saa forskellige Procenter, og hvis det skulde gennemføres paa den Maade, at der skal være ensartede Grundprocenter i alle Kommuner, ja, saa vilde det jo ganske afgjort medføre ret store Overgangsvanskeligheder. Men selve denne Side af Sagen, om en Skattereform skal gennemføres saaledes, at den hviler paa en fast Gennemsnitsprocent for samtlige Kommuner, eller saaledes, at man sætter Kommunens Procent i Overensstemmelse med mange Aars Sædvane, om man vil holde paa det mere hævdundne i den